

KRITÉRIA HODNOCENÍ PROFILOVÉ MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PRO ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

V profilové části maturitní zkoušky se zkouška z českého jazyka a literatury koná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Hodnocení každé části zkoušky se zohlední v návrhu výsledného hodnocení zkoušky. V případě zkoušky z českého jazyka a literatury tvoří hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu.

PÍSEMNÁ PRÁCE – vliv na celkové hodnocení zkoušky 40 %

Maximální počet bodů: 30 bodů

Hranice úspěšnosti: 12 bodů

výborně	30 až 26 bodů
chvalitebně	25 až 22 bodů
dobře	21 až 17 bodů
dostatečně	16 až 12 bodů
nedostatečně	méně než 12 bodů

Písemná práce trvá 120 minut.

Pro písemnou práci ředitelka školy stanoví 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož minimální rozsah je 250 slov.

Při konání písemné práce může žák používat Pravidla českého pravopisu. Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek mohou používat také další pomůcky uvedené v doporučení školského poradenského zařízení.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“. Závazně se hodnotí 0 body, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah (tj. 250 slov).

Struktura kritérií hodnocení písemné práce je následující:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A – téma, obsah, požadovaný rozsah souvislého textu

1B – komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A – pravopis, tvarosloví a slovtvorba

2B – lexikum:

- adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci/slohovému útvaru
- použití pojmenování v odpovídajícím významu
- šíře a pestrost slovní zásoby

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A – větná syntax, textová koheze:

- výstavba větných celků
- odkazování v textu
- prostředky textové návaznosti

3B – nadvětná syntax, koherence textu:

- kompozice textu
- strukturovanost a členění textu
- soudržnost textu
- způsob vedení argumentace

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Přílohou tohoto dokumentu je tabulka s bodovou škálou hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA – vliv na celkové hodnocení zkoušky 60 %

Maximální počet bodů: 28 bodů

Hranice úspěšnosti: 13 bodů

výborně	28 až 25 bodů
chvalitebně	24 až 21 bodů
dobře	20 až 17 bodů
dostatečně	16 až 13 bodů
nedostatečně	méně než 13 bodů

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Žákům s přiznaným uzpůsobením podmínek se čas přípravy upravuje dle doporučení školského poradenského zařízení. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.

Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury ředitelka školy stanovila maturitní seznam literárních děl.

Z maturitního seznamu literárních děl žák připraví vlastní seznam 20 literárních děl. Tento seznam žák přihlášený k jarnímu termínu maturitní zkoušky odevzdá do 31. března 2026 a do 30. 6. 2026 pro podzimní zkušební období. Podle § 14b odst. 4 platí, že pokud žák seznam neodevzdá, losuje u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu.

Kritéria pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce jsou následující:

- minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupeny próza, poezie, drama;
- žák vybírá 20 literárních děl tak, aby byla zastoupena minimálně 2 díly světová a česká literatura do konce 18. století, minimálně 3 díly světová a česká literatura 19. století, minimálně 4 díly světová literatura 20. a 21. století, minimálně 5 díly česká literatura 20. a 21. století;
- seznam žáka může obsahovat maximálně dvě literární díla od jednoho autora.

Ústní zkouška je realizována formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

Struktura kritérií hodnocení ústní zkoušky je následující:

1. Analýza uměleckého textu

I. část:

- zasazení výňatku do kontextu díla
- téma a motiv
- časoprostor
- kompoziční výstavba
- literární druh a žánr

II. část:

- vypravěč / lyrický subjekt
- postava
- vyprávěcí způsoby
- typy promluv
- veršová výstavba

III. část:

- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
- tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

- kontext autorovy tvorby
- literární / obecně kulturní kontext

3. Analýza neuměleckého textu

I. část:

- souvislost mezi výňatky
- hlavní myšlenka textu
- podstatné a nepodstatné informace
- různé možné způsoby čtení a interpretace textu
- domněnky a fakta
- komunikační situace (např. účel, adresát)

II. část:

- funkční styl
- slohový postup
- slohový útvar
- kompoziční výstavba výňatku
- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech.

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení.

Pro analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext literárního díla (2. kritérium) platí:

1. Za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body. Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.
2. Za kritérium analýza uměleckého textu musí žák získat alespoň 3 body. Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.

Hodnocení kritéria výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

3. Pokud žák získá v některé z dílčích částí ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) 0 bodů, může být v kritériu výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury hodnocen maximálně 3 body.

Přílohou tohoto dokumentu je tabulka Český jazyk a literatura – bodová škála hodnocení ústní zkoušky.

CELKOVÉ HODNOCENÍ zkoušky z českého jazyka a literatury

K tomu, aby žák vykonal zkoušku z českého jazyka a literatury úspěšně, musí uspět u všech dílčích zkoušek.

Pro celkové hodnocení zkoušky bude bodové hodnocení dílčích zkoušek převedeno na procenta. Celkové hodnocení pak bude vyjádřeno rovněž v procentech, přičemž uplatněn bude vážený průměr, kdy písemná práce se na celkovém hodnocení bude podílet 40 %, ústní zkouška se na celkovém hodnocení bude podílet 60 %.

Výsledek zkoušky z českého jazyka a literatury vyjádřený v procentech bude převeden na známku dle následující tabulky:

výborně	100 % až 88 % včetně
chvalitebně	méně než 88 % až 74 % včetně
dobře	méně než 74 % až 59 % včetně
dostatečně	méně než 59 % až 43 % včetně
nedostatečně	méně než 43 %

Pokud bude žák hodnocen v písemné části nedostatečnou, může konat ústní část zkoušky, ale nebude v danou chvíli celkově hodnocen. V opakované maturitní zkoušce koná pouze tu část zkoušky, u které neuspěl.

V Roudnici nad Labem dne 31. 3. 2026

Mgr. Zdenka Vachková, ředitelka školy